

European Securities and
Markets Authority

Насоки и препоръки

Насоки относно информацията, предоставяна периодично на ESMA от
агенциите за кредитен рейтинг

Съдържание

1	Обхват.....	3
2	Определения	3
3	Цел на насоките	3
4	Спазване на насоките и изисквания за отчетност	3
5	Информация, която трябва да се съдържа в периодичните доклади.....	3
5.1	Финансови приходи и разходи (по вид кредитен рейтинг и на индивидуална и консолидирана основа).....	4
5.2	Текучество на персонала, свободни работни места и основни повишения.....	5
5.3	Персонал на пълно работно време	5
5.4	Вътрешни жалби, подадени в звеното за проверка на съответствието.....	5
5.5	Протоколи от заседанията на управителния съвет, становища на независими директори без изпълнителни функции и доклади, представени на съвета.....	5
5.6	Съд, арбитраж и други производства за решаване на спорове	6
5.7	Установени възможни и действителни случаи на несъответствие с Регламента за АКР, за които са предприети мерки.	6
5.8	Организационни схеми.....	6
5.9	Съответствие, вътрешен одит, управление на риска	6
5.10	ИТ стратегия на предприятието	7
5.11	Други области	7
5.12	Уведомления за съществени изменения в първоначалните условия за регистрация.....	7
5.13	Изчисления на таксата за надзор и пазарния дял на АКР	8
5.14	Изчисляване на пазарния дял на АКР.....	10
6	Приложение 1: Обобщение на периодичната информация, предоставяна на ESMA от агенциите за кредитен рейтинг.....	11

Използвани съкращения

Регламент за АКР	Регламент (ЕС) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета (последно изменен с Регламент (ЕС) № 462/2013).
АКР	Агенция за кредитен рейтинг
ESMA	Европейски орган за ценни книжа и пазари
ЧР	Човешки ресурси
ВО	Вътрешен одит

1 Обхват

Кой?

1. Настоящите Насоки се прилагат за агенциите за кредитен рейтинг (АКР), регистрирани в ЕС. Настоящите насоки не се прилагат за сертифицираните АКР.

Кога?

2. Насоките влизат в сила два месеца след публикуването им на уебсайта на ESMA на всички официални езици на ЕС.

2 Определения

3. Регламент за ESMA: Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията.

3 Цел на насоките

4. В насоките се определя информацията, която следва да бъде предоставена от АКР, с цел да се даде възможност за текущ и последователен надзор от ESMA на АКР. В насоките освен това са обяснени очакванията на ESMA от информацията, която следва да бъде предоставена на Агенцията, за изчисляване на таксите за надзор и на пазарния дял на АКР.

4 Спазване на насоките и изисквания за отчетност

5. Настоящият документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламента за ESMA. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламента за ESMA участниците на финансовите пазари полагат всички усилия за спазване на насоките и препоръките.

5 Информация, която трябва да се съдържа в периодичните доклади

6. В този раздел е определена информацията, която АКР следва да предоставят на ESMA като част от своите тримесечни, шестмесечни и годишни доклади. Информацията следва да се предоставя в срок от един месец след края на съответното тримесечие.

Период	Краен срок за предоставяне на информацията
I трим. 20xx г. (до 31 март 20xx г.)	30 април 20xx г.
II трим. 20xx г. (до 30 юни 20xx г.)	31 юли 20xx г.
III трим. 20xx г. (до 30 септември 20xx г.)	31 октомври 20xx г.
IV трим. 20xx г. (до 31 декември 20xx г.)	31 януари 20x(x+1) г.

7. Следва да се има предвид, че когато бъдат установени потенциални нарушения на Регламента за АКР, които излагат на риск почтеността и обективността на съществуващите кредитни рейтинги (включително евентуални измамни или нередни действия (напр. нарушения на служители или ръководители)), АКР ще са готови да разгледат възможността за своевременно информиране на ESMA за тях. АКР разбират, че неизпълнението на това задължение, ако бъде установено нарушение, лишава агенцията от възможността да разчита на смекчаващия фактор, посочен в точка 3 на раздел II от приложение IV към Регламента за АКР („Ако агенцията за кредитен рейтинг е уведомила ESMA за нарушението бързо, ефективно и изчерпателно, се прилага коефициент 0,4.“).

8. ESMA не очаква, че дадена АКР ще се откаже от правно призната привилегия при предоставяне на периодичната информация, включена в настоящите насоки.

A. Доклади за тримесечието с предоставяне на информация

5.1 Финансови приходи и разходи (по вид кредитен рейтинг и на индивидуална и консолидирана основа)

9. ESMA следва да получава информацията относно приходите за тримесечието по i) вид на кредитния рейтинг и ii) разходи.

10. Приходите за тримесечието следва да бъдат разбити по следните видове кредитни рейтинги: Корпоративни нефинансови; Корпоративни финансови; Държавни/публични финанси; Структурирани финанси; Облигации с покритие.

11. Разходите за тримесечието следва да посочват оперативните и общите разходи поотделно. Оперативните разходи следва да са приблизителна стойност на печалбите преди начисляване на лихви и данъци. Числените данни следва да бъдат дадени като разходи и приходи по тримесечия (вместо по години).

12. АКР, които са освободени от годишна такса за надзор, следва да предоставят тази информация по полугодия, а не по тримесечия.

5.2 Текучество на персонала, свободни работни места и основни повишения

13. Следва да се предоставят данни за тримесечното текучество на висшите ръководители (включително висшите ръководители в областта на ИТ), водещите анализатори и анализаторите. АКР, които са освободени от годишна такса за надзор, следва да предоставят тази информация по полугодия, а не по тримесечия.

5.3 Персонал на пълно работно време

14. В допълнение към данните за текущото на персонала ESMA следва да получава тримесечен доклад относно общия брой на служителите, работещи в дадена АКР на пълно работно време. АКР, които са освободени от годишна такса за надзор, следва да предоставят тази информация по полугодия, а не по тримесечия.

5.4 Вътрешни жалби, подадени в звеното за проверка на съответствието

15. АКР следва да предоставят на ESMA след получаване на жалба в обхвата на регламента:

- описание на съдържанието на жалбата;
- последващите действия, предприети от АКР;
- информация дали в резултат е започнала вътрешна проверка, в това число дали проверката продължава, или е приключила към датата на докладване; когато проверката е приключила — копие от евентуален доклад, изготвен след това във връзка с проверката.

В. Доклади за полугодията с предоставяне на информация

5.5 Протоколи от заседанията на управителния съвет, становища на независими директори без изпълнителни функции и доклади, представени на съвета

16. АКР предоставят по полугодия:

- Протоколите от заседанията на техния съвет;
- Копие от документите, изпратени до членовете на управителния и надзорния съвет преди заседанията на съответните съвети, както и допълнителни документи, обсъждани на заседанието (например доклади, изготвени от звеното за съответствие, за вътрешен одит на риска, доклади за вътрешни прегледи, на функциите за информационна сигурност и риск);
- Когато становище на независим директор без изпълнителни функции (НДБИФ) е представено в отделен документ, АКР следва да представят в доклада за полугодията всички становища, предоставени от НДБИФ на АКР съгласно точка 2 на раздел А от приложение I към Регламента за АКР, и всички доклади (включително последващите доклади), изготвени от независим директор.

5.6 Съд, арбитраж и други производства за решаване на спорове

17. ESMA следва да получава всяко полугодие кратко описание на и актуализирана информация относно висящи и текущи съдебни производства, арбитражни процедури и всяка форма на процедури с обвързващи решения, които се провеждат/са се провеждали в кой да е момент от времето в течение на отчетния период и които могат да окажат отрицателно въздействие върху приемствеността и качеството на рейтингите и/или да окажат съществено влияние върху финансовото положение на дадена АКР. Това описание следва да включва обобщено изложение на производството и възможния резултат от него във връзка със задълженията.

5.7 Установени възможни и действителни случаи на несъответствие с Регламента за АКР, за които са предприети мерки.

18. АКР следва да предоставят всяко полугодие подробна информация относно възможни случаи, които могат да доведат до неизпълнение на някое от първоначалните условия за регистрация, включваща:

- a. описание на всеки случай, който може да доведе до възможно неизпълнение на първоначалните условия за регистрация;
- b. декларация за причините, довели до съответния случай;
- c. декларация за предприетите мерки от АКР след установяването на съответния случай;
- d. декларация дали е започнало вътрешно разследване по съответния случай и дали това разследване продължава, или е приключило; а когато е приключило, предоставяне на копие от евентуален последващ доклад във връзка с разследването.

5.8 Организационни схеми

19. АКР следва да предоставят всяко полугодие организационни схеми, ако същите са били актуализирани. В организационната схема следва да се предоставят подробности, които да позволят на ESMA да установи структурата на следните звена, и да се съдържа описание на основните функции на звената:

- функция за проверка на съответствието;
- вътрешен одит;
- функция за вътрешен преглед;
- направления, отговарящи за дейностите по определяне на рейтинги;
- функция за информационна сигурност;
- звено за ИТ;
- функция за риска.

5.9 Съответствие, вътрешен одит, управление на риска

20. Всяка АКР следва да предостави по полугодия работен план за проверка на съответствието във всички случаи, когато през този период е изготвена

актуализирана версия на такъв план.

21. Когато дадена АКР е създала функция за вътрешен одит или е възложила вътрешни одити от трета страна, ESMA следва да получи копие от актуализирания работен план за вътрешен одит във всички случаи, когато през този период е изготвена актуализирана версия на такъв план.
22. Всяка АКР следва да предоставя на ESMA копие на докладите, изготвени от нейните звена за съответствие, вътрешен одит и управление на риска (включващи например оперативни рискове или рискове за информационната сигурност). АКР следва да предоставят подробности за евентуални последващи действия, подбрани за намаляване на тези рискове.

5.10 ИТ стратегия на предприятието

23. ESMA следва да бъде информирана всяко полугодие за ИТ стратегиите на АКР и за евентуални промени в тях.
24. ESMA следва да бъде информирана всяко полугодие за работните планове на АКР в областта на ИТ и за евентуални промени в тях. АКР следва да предоставят също така актуализирана информация за статута на изпълнение на работния план.

5.11 Други области

25. АКР следва да предоставят и шестмесечни доклади относно:
  - установени нови потенциални и действителни конфликти на интереси и предприятиите в отговор мерки;
  - информация за евентуални вътрешни прегледи, които са започнали или предстои да бъдат извършени във връзка с рейтинговите модели и рейтинговите процедури;
  - резултати от прегледи на методологията, включително информация за евентуални бектестове, извършени през периода, подробности за установените основни констатации, както и за мерките, предприети в отговор от АКР.

5.12 Уведомления за съществени изменения в първоначалните условия за регистрация

26. ESMA счита за „съществено изменение“ всяко изменение на информацията, предоставена в заявлението за регистрация, и по-общо, всяко изменение, което може да засегне изпълнението на изискванията на Регламента за АКР.
27. АКР следва да уведоми ESMA за евентуални съществени изменения на условията за първоначална регистрация, сред които следните въпроси:
  - a. откриване и закриване на клонове;
  - b. признаване;

- c. право на АКР на изключение/ия, дадено/и при регистрацията;
- d. договорености за възлагане на външни подизпълнители;
- e. правна форма;
- f. стопанска структура (включително реорганизация или реструктуриране на дейностите на АКР и „спин-оф“ дружествата);
- g. вид на стопанските дейности (включително предоставяне на нова услуга и пускане на нов продукт в бизнеса с рейтинги или в бизнеса без рейтинги);
- h. клас и/или вид на кредитните рейтинги;
- i. структура на собствеността: придобиване или оттегляне на дялови участия над 5% от капитала;
- j. членство на надзорния/административния съвет;
- k. функция за проверка на съответствието и функция за извършване на преглед;
- l. процедури, използвани за даване и преглед на кредитни рейтинги;
- m. финансови ресурси (включително промяна на дяловия капитал или дългосрочен дълг);
- n. методологии и модели за рейтинги и основни рейтингови допускания;
- o. ИТ процес и системи за обработка на информация в помощ на рейтинговата процедура, като напр. изменения в управлението на ИТ.

5.13 Изчисления на таксата за надзор и пазарния дял на АКР

Такса за надзор

- 28. За целите на изчисляване на таксите за надзор АКР следва да представят на ESMA своите одитирани счетоводни отчети за предходната година не по-късно от 31 май всяка година.
- 29. Базата за изчисляване на таксата за надзор е приходът, генериран от дейности на АКР по определяне на кредитни рейтинги и допълнителни услуги. АКР, която предоставя услуга или услуги, различни от определяне на кредитни рейтинги, следва да предостави на ESMA подробно описание на тази услуга/тези услуги, така че ESMA да може да прецени дали съответната услуга/съответните услуги представляват услуги, несвързани с определянето на рейтинги, недопълнителни услуги или допълнителни услуги.
- 30. Когато дадена АКР с общ годишен приход от минимум 10 милиона EUR

идентифицира приходите си като генерирани от дейности, несвързани с определяне на рейтинги, и/или недопълнителни услуги, тази АКР следва да предостави на ESMA подробно описание на тези дейности и услуги. Това се прави, за да се позволи на ESMA да прецени дали приходите, генерирани от тези дейности и услуги, подлежат на изваждане от приложимия в случая оборот. Сумите, съответстващи на тези дейности, несвързани с определяне на рейтинги, и на недопълнителните услуги следва да бъдат надлежно сертифицирани от външните одитори на АКР¹.

31. Когато АКР с общ годишен приход от минимум 10 милиона EUR предоставя дейности по определяне на кредитни рейтинги и допълнителни услуги на различни клиенти, може да поиска да се извадят съответните приходи от изчислението на приходите, генерирани от допълнителни услуги. АКР следва да предостави на ESMA подробно описание на вътрешната си структура, както и на съответните политики, процеси и процедури, ако има такива. По този начин се дава на ESMA възможност да прецени, конкретно за всеки отделен случай, дали резултатът е предоставяне на услуги на различни клиенти, чрез което се елиминира евентуален конфликт на интереси и необходимостта от надзорен контрол. На тази основа ESMA ще определи дали приходите, генерирани от различните клиенти, подлежат на изваждане от приложимия оборот. Сумите, съответстващи на приходите, генерирани от допълнителни услуги, предоставяни на различни клиенти, които не получават услуги за определяне на рейтинги през приложимата финансова година, следва да бъдат надлежно сертифицирани от външните одитори на АКР, поотделно за всеки клиент и на агрегирана база. Всяко изменение на структурата на АКР или на съответните политики, процеси или процедури, свързани с предоставянето на допълнителни услуги на даден клиент, следва да се съобщава на ESMA без ненужно забавяне.
32. За целите на горепосоченото изчисляване и за оценка на липсата на потенциален конфликт на интереси „клиент“ означава всеки клиент по смисъла на понятието, определено в последния параграф на точка 2 от част II на раздел Д от приложение I към Регламента за АКР, който не получава услуга за определяне на рейтинги от групата на АКР².
33. Когато АКР иска някаква друга корекция на приложимия оборот (напр. елиминиране на вътрешнофирмени трансакции), АКР следва да предостави на ESMA подробно описание на исканата корекция и основанията за такава корекция. Сумата, отговаряща на тази корекция, следва да бъде надлежно сертифицирана от външния одитор на АКР.
34. Изчисляването на таксите на АКР за надзора се извършва, без да се засягат текущите надзорни правомощия на ESMA да прецени дали предоставянето на допълнителни услуги от АКР представлява потенциален конфликт на интереси и,

---

¹ Сертифицирането може да се извърши от външния одитор на АКР по различни начини, като напр. с доклад за уточнените процедури или доклад за процедурите, съгласуван с външния одитор на АКР, декларация за приходите на АКР или сумите, фактурирани от външния одитор на АКР, или чрез включване на това искане за сертифициране в одитните задължения на външния одитор на АКР.

² В последния параграф на точка 2 от част II на раздел Д от приложение I към Регламента за АКР се определя: „клиент означава лице, неговите дъщерни лица или свързаните с него лица, в които лицето има дял от повече от 20%, както и всички други лица, по отношение на които то е договаряло структурирането на дългова емисия от името на клиент и когато на агенцията за кредитен рейтинг е била платена такса, пряко или непряко, за определянето на рейтинга на тази дългова емисия.“

ако случаят е такъв, да предприеме адекватни мерки в съответствие с Регламента за АКР.

5.14 Изчисляване на пазарния дял на АКР

35. Тъй като изчисляването на пазарния дял на АКР се извършва на същата основа, както и изчисляването на таксите за надзора, насоките за изчисляване на приложимия оборот за таксите за надзора ще са в сила и за изчисляването на пазарния дял на АКР.
36. За целите на изчисляването на годишния пазарен дял на АКР, агенциите с финансова година, различна от календарната, следва да предоставят на ESMA финансовите отчети, съобразени с календарната година. Сумите, отговарящи на тези корекции, следва да бъдат надлежно сертифицирани от външните одитори на АКР. АКР може освен това да предостави одитирани финансови отчети, разбити по тримесечия или по други времеви периоди, стига информацията да даде възможност на ESMA да извърши годишното си изчисляване на общия пазарен дял и изчисляването на таксите за надзора.

6 Приложение 1: Обобщение на периодичната информация, предоставяна на ESMA от агенциите за кредитен рейтинг

A. Доклади за тримесечието с предоставяне на информация

- Финансови приходи (по вид на кредитен рейтинг и на индивидуална и консолидирана основа) и разходи (на полугодие за освобождаване на АКР от такси за надзора);
- Текучество на персонала, свободни работни места и основни повишения (на полугодие за освобождаване на АКР от такси за надзора);
- Персонал на пълно работно време (на полугодие за освобождаване на АКР от такси за надзора);
- Вътрешни жалби, подадени в звеното за проверка на съответствието.

B. Доклади за полугодието с предоставяне на информация

- Информация за започване на евентуални вътрешни прегледи, които са извършени или предстои да бъдат извършени във връзка с рейтинговите модели и рейтинговите процедури;
- Резултати от прегледи на методологията, включително информация за евентуални бектестове, извършени през периода, подробности за установените основни констатации, както и за мерките, предприети в отговор от АКР;
- Съответствие, вътрешен одит, управление на риска и стратегия и управление на ИТ;
- Възможни случаи на несъответствие с Регламента за АКР, които са установени и за които са предприети мерки;
- Установени нови потенциални и действителни конфликти на интереси и предприети мерки;
- Протоколи от заседанията на управителния съвет, становища на независими директори без изпълнителни функции и доклади, представени на съвета;
- Съд, арбитраж и други производства за решаване на спорове;
- Актуализирани организационни схеми.